

Befolkning och Välfärd
Befolkningsstatistik

Ny modell att beräkna giftermål och skilsmässor

Inledning

Modellen att beräkna antalet giftermål och skilsmässor reviderades under 2015. Numera ingår samtliga par där minst en person var folkbokförd i Sverige i samband med giftermålet eller skilsmässan i statistiken. Innan baserades antalet giftermål och skilsmässor på folkbokförda kvinnor i tvåkönade par och samtliga personer i enkönade par som gifte eller skilde sig under året. I samband med modellbytet reviderades tidigare publicerad statistik för åren 2000 – 2014.

Tidigare modell

Före 2009 beräknades antalet skilsmässor baserat på de kvinnor som gifte eller skilde sig under året. Detta skedde under antagandet att alla par bestod av en kvinna och en man. I maj 2009 förändrades äktenskapslagen vilket möjliggjorde för män att gifta sig med män och kvinnor att gifta sig med kvinnor. Det medförde att modellen för att beräkna giftermål och skilsmässor fick ett litet tillägg. Detta tillägg innebar att SCB summerade antalet män respektive kvinnor som ingick i enkönade par varefter de båda summorna halverades. I vissa fall var det dock endast den ena i paret som var folkbokförd i Sverige. Därför skedde en avrundning uppåt till närmaste heltal.

$$\text{Giftermål/Skilsmässor} = KM + \left\lceil \frac{KK}{2} \right\rceil + \left\lceil \frac{MM}{2} \right\rceil$$

KM = Antalet tillfällen under året som folkbokförda kvinnor har gift/skilt sig med/från män (Modellen före 2009)

KK = Antalet tillfällen under året som folkbokförda kvinnor som har gift/skilt sig med/från kvinnor

MM = Antalet tillfällen under året som folkbokförda män har gift/skilt sig med/från män

Metoden som användes hade dock två problem.

Det första problemet var att män som gifte eller skilde sig från en kvinna som inte var folkbokförd i Sverige inte ingick i statistiken. Det var särskilt olämpligt med tanke på att det varje år sedan 1978 har varit fler män än kvinnor som gift sig eller skilt sig över landsgränsen.

Det andra problemet var att modellen medförde att det inte gick att summera antalet giftermål och skilsmässor på kommunnivå så att de summerade med giftermålen på riksnivå. Orsaken var i detta fall de enkönade giftermål och skilsmässor som skedde över kommun- och länsgräns. Om den ena personen var folkbokförd i kommun A och den andra personen i kommun B räknades det som ett giftermål eller skilsmässa i kommun A och ett giftermål eller skilsmässa i kommun B. Dessa händelser blev således dubbelräknade.

Ny modell

Bristerna i den tidigare modellen tillsammans med det faktum att giftermålen och skilsmässorna över landsgränsen tendererar att öka har därför tvingat fram ett modellbyte. Mellan 2000 och 2015 har andelen män som gift sig över landsgräns ökat från 8 procent till 12 procent. För kvinnorna har det ökat från 6 till 8 procent.

Den nya modellen innebär att man kan dela upp giftermålen och skilsmässorna i sju grupper:

1. Både mannen och kvinnan är folkbokförda i Sverige
2. Båda männen i ett enkönat par är folkbokförda i Sverige
3. Båda kvinnorna i ett enkönat par är folkbokförda i Sverige
4. Endast mannen i ett tvåkönat par är folkbokförd i Sverige
5. Endast kvinnan i ett tvåkönat par är folkbokförd i Sverige
6. Endast den ena mannen i ett enkönat par är folkbokförd i Sverige
7. Endast den ena kvinnan i ett enkönat par är folkbokförd i Sverige

I de tre första grupperna är båda personerna i paret folkbokförda i Sverige i samband med giftermålet eller skilsmässan. I de fyra sista grupperna är däremot endast den ena personen i paret folkbokförd i Sverige. Giftermål och skilsmässor i grupp 4 ingick inte i statistiken i den tidigare modellen.

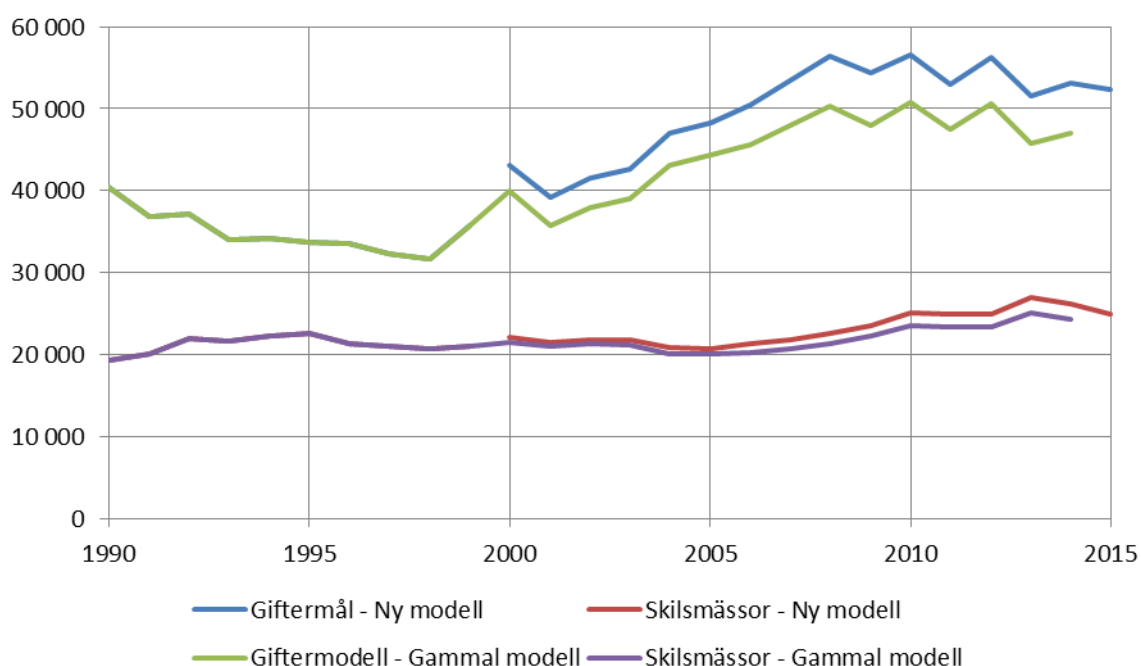
I tabellen nedan kan man se att i de flesta par som gifter sig är båda personerna folkbokförda i Sverige. Det framgår även att det varje år har varit fler män än kvinnor som gift sig över landsgränsen.

Antalet gifta par efter grupp åren 2000 - 2015

År	Grupp (enligt listan ovan)							Giftermål
	1	2	3	4	5	6	7	
2015	41 849	241	361	5 972	3 802	58	31	52 314
2014	42 493	200	363	5 986	3 984	57	30	53 113
2013	41 074	226	311	5 869	4 054	46	30	51 610
2012	45 903	185	357	5 596	4 141	39	19	56 240
2011	42 968	211	396	5 414	3 955	47	22	53 013
2010	45 271	259	409	5 792	4 757	47	20	56 555
2009	42 208	325	440	6 308	5 051	9	8	54 349
2008	45 726	.	.	6 113	4 606	.	.	56 445
2006	41 498	.	.	4 950	4 053	.	.	50 501
2005	40 820	.	.	3 831	3 567	.	.	48 218
2004	39 182	.	.	3 965	3 906	.	.	47 053
2003	35 610	.	.	3 650	3 433	.	.	42 693
2002	34 889	.	.	3 511	3 123	.	.	41 523
2001	33 077	.	.	3 379	2 701	.	.	39 157
2000	37 400	.	.	3 243	2 495	.	.	43 138

Den reviderade modellen medför att de beräknade antalet giftermål och skilsmässor blir fler än tidigare. Det är främst beroende på att SCB numera inkluderar män som gifter sig med eller skiljer sig från en kvinna som inte var bosatt i Sverige i samband med giftermålet eller skilsmässan. I samband med modellbytet har SCB valt att revidera tidigare publicerad statistik för åren 2000 - 2014. Revideringen har påverkat statistiken över giftermål i högre utsträckning än statistiken över skilsmässor. Dessutom påverkar modelländringen statistiken för de senare åren mer än statistiken för de tidigare åren. För år 2000 har antalet giftermål ökat med 8 procent och skilsmässorna med 3 procent. Motsvarande för 2014 var en ökning på 13 procent för giftermålen och 7 procent för skilsmässorna.

Giftermål och skilsmässor åren 1990 - 2014 enligt gammal modell och giftermål och skilsmässor 2000 - 2015 enligt ny modell

På samma sätt som att den ena personen ibland inte är folkbokförd i Sverige kan personerna i ett par vara folkbokförda i olika kommuner när de gifter eller skiljer sig. För att beräkna giftermålen och skilsmässor per kommun har SCB valt den äldste i paret som referensperson. Dennes folkbokföringskommun bestämmer var giftermålet eller skilsmässan hamnar i statistiken. Det blir i de flesta fall mannen som blir referensperson. Av de par som gifte sig över könsgården var mannen äldre än kvinnan i närmare tre fjärdedelar av fallen.

För par där endast den ena personen är folkbokförd i Sverige hamnar giftermålet eller skilsmässan i den kommun där denne är folkbokförd.

Författare

SCB, enheten för befolkningsstatistik

befolkning@scb.se

Bilaga**Antal giftermål och skilsmässor enligt ny och gammal modell, 2000 - 2015**

År	Giftermål			Skilsmässor		
	Ny	Gammal	Förändring	Ny	Gammal	Förändring
2000	43 138	39 895	3 243	22 082	21 502	580
2001	39 157	35 778	3 379	21 527	21 022	505
2002	41 523	38 012	3 511	21 861	21 323	538
2003	42 693	39 041	3 652	21 818	21 130	688
2004	47 053	43 088	3 965	20 808	20 106	702
2005	48 218	44 381	3 837	20 747	20 000	747
2006	50 501	45 551	4 950	21 285	20 295	990
2007	53 506	47 898	5 608	21 814	20 669	1 145
2008	56 445	50 332	6 113	22 580	21 377	1 203
2009	54 349	48 033	6 316	23 534	22 211	1 323
2010	56 555	50 730	5 825	25 151	23 593	1 558
2011	53 013	47 564	5 449	24 884	23 388	1 496
2012	56 240	50 616	5 624	25 005	23 422	1 583
2013	51 610	45 703	5 907	26 933	25 110	1 823
2014	53 113	47 084	6 029	26 143	24 315	1 828
2015	52 314	.	.	24 876	.	.